

КОМП'ЮТЕРНИЙ ПРАКТИКУМ «ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ»

Викладач: кандидат економічних наук, доцент Бирський Віталій Валерійович

Кафедра: інформаційної економіки, підприємництва та фінансів, 11 корпус ЗНУ, ауд. 413

E-mail: abvv1978@gmail.com

Телефон: (063) 479-55-09

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)

Освітня програма, рівень вищої освіти:	Економіка підприємства та управління бізнесом Другий (магістерський)						
Статус дисципліни:	Вибіркова						
Кредити ECTS	5	Навч. рік:	2023-24	Рік навчання	3	Тижні	14
Кількість годин	150	Кількість змістових модулів¹	8	Лекційні заняття – 26 Лабораторні заняття – 14 Самостійна робота – 110			
Вид контролю:	Залік						
Посилання на курс в Moodle	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13928						
Консультації: 09:35-10:55 щопонеділка та 17:00-18:30 щочетверга, конференція Zoom 6326777256, код доступу 12345							

ОПИС КУРСУ

Дисципліна Комп'ютерний практикум «Економічна безпека промислових підприємств» має на меті формування у студентів компетентності щодо базових принципів, основних категорій, сучасних концепцій, теоретичних положень і практичних методів та механізмів економічної безпеки промислових підприємств. Основними завданнями дисципліни є: засвоєння основ забезпечення економічної безпеки на різних рівнях; засвоєння механізму забезпечення економічної безпеки підприємства; практичних навичок оцінки рівня економічної безпеки підприємства; набуття практичних навичок оцінки фінансової безпеки підприємства

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо):

ПРН2. Визначати, аналізувати проблеми підприємництва, торгівлі і біржової діяльності та розробляти заходи щодо їх вирішення.

ПРН10. Вміти вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких, торговельних та/або біржових структур за умов невизначеності та ризиків.

¹ 1 змістовий модуль = 15 годин (0,5 кредита ECTS)

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

1. Дідик А. М., Кузьмін О. Є., Ортинський В. Л. Економічна безпека підприємства : підручник. Львів : НУ «Львівська політехніка», ТзОВ «Видавнича група «Бухгалтери України», 2019. 624 с.

2. Економічна безпека підприємства. Електронний навч. посіб. Уклад. М. І. Небава, Ю. В. Міронова. Вінниця : ВНТУ, 2017. 75 с.

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи.

Поточний контроль здійснюється у вигляді лабораторних робіт за темами курсу, які містять декілька коротких завдань. Передбачено 8 лабораторних робіт, кожна з яких оцінюється в 4, або 6 балів, в залежності від складності та обсягу роботи. Також передбачено 8 тестових випробувань (тестів), кожне з яких оцінюється в 2 бали. Тестування проводиться на платформі СЕЗН ЗНУ Moodle.

Підсумкові контрольні заходи:

На підсумковий семестровий контроль також передбачено 2 контрольні заходи (теоретичне і практичне завдання), кожний з яких оцінюється у 20 балів; загальна кількість за підсумковий семестровий контроль складає 40 бали.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)		
E	60 – 69 (достатньо)	3 (задовільно)	Не зараховано
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ім.Ю.М. Потебні
Силабус навчальної дисципліни «Комп'ютерний практикум
«Економічна безпека промислових підприємств»

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			
<i>Змістовий модуль 1</i>	<i>Вид теоретичного завдання: тестування</i>	Тижні 1-2	6%
	<i>Вид практичного завдання: Оцінка загрози безпеки підприємства</i>		
<i>Змістовий модуль 2</i>	<i>Вид теоретичного завдання: тестування</i>	Тижні 3-4	6%
	<i>Вид практичного завдання: Алгоритм формування системи пріоритетних інтересів підприємства</i>		
<i>Змістовий модуль 3</i>	<i>Вид теоретичного завдання: тестування</i>	Тижні 5-6	8%
	<i>Вид практичного завдання: Типи моделей науково-інноваційного розвитку</i>		
<i>Змістовий модуль 4</i>	<i>Вид теоретичного завдання: тестування</i>	Тижні 7-8	8%
	<i>Вид практичного завдання: Критерій оцінки рівня економічної безпеки</i>		
<i>Змістовий модуль 5</i>	<i>Вид теоретичного завдання: тестування</i>	Тижні 9-10	8%
	<i>Вид практичного завдання: Характеристика основних функцій управління економічною безпекою</i>		
<i>Змістовий модуль 6</i>	<i>Вид теоретичного завдання: тестування</i>	Тижні 11-12	8%
	<i>Вид практичного завдання: Система показників інформаційного забезпечення управління економічною безпекою</i>		
<i>Змістовий модуль 7</i>	<i>Вид теоретичного завдання: тестування</i>	Тижні 13-14	8%
	<i>Вид практичного завдання: Методи обґрунтування управлінських рішень в умовах ризику та невизначеності</i>		
<i>Змістовий модуль 8</i>	<i>Вид теоретичного завдання: тестування</i>	Тижні 15-16	8%
	<i>Вид практичного завдання: Господарські операції, як форма відображення взаємозв'язку фінансової системи із середовищем</i>		
Підсумковий контроль (max 40%)			
<i>Підсумкове теоретичне завдання: тести (на Moodle)</i>		На заліку	20%
<i>Підсумкове завдання: розв'язання практичної задачі</i>		На заліку	20%
Разом			100%

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольний захід	Кількість балів
Змістовий модуль 1			
Тиждень 1-2 Лекція 1 Практичне заняття 1	Тема 1. Основні складові економічної безпеки підприємства. Джерела та зміст загроз функціонування підприємств. Характеристики економічної безпеки підприємства. Функції економічної безпеки підприємства	Опитування, тестування. Захист лабораторної роботи 1.	6
Змістовий модуль 2			
Тиждень 3-4 Лекція 2 Практичне заняття 2	Тема 2. Концепція економічної безпеки підприємства. Концепція економічної безпеки підприємства. Принципи формування механізму економічної безпеки підприємства. Основні завдання формування механізму економічної безпеки підприємства	Опитування, тестування. Захист лабораторної роботи 2.	6
Змістовий модуль 3			
Тиждень 5-6 Лекція 3 Практичне заняття 3	Тема 3. Державне регулювання безпеки підприємницької діяльності. Напрями державного регулювання підприємницької діяльності. Типи моделей науково-інноваційного розвитку. Вплив негативних наслідків державного регулювання на економічну безпеку підприємств	Опитування, тестування. Захист лабораторної роботи 3.	8
Змістовий модуль 4			
Тиждень 7-8 Лекція 4 Практичне заняття 4	Тема 4. Характеристика рівнів економічної безпеки підприємства. Індикаторний підхід. Ресурсно-функціональний підхід. Програмно-цільовий підхід. Прибутковий підхід. Інвестиційний підхід. Зона формування прибутковості	Опитування, тестування. Захист лабораторної роботи 4.	8
Змістовий модуль 5			
Тиждень 9-10 Лекція 5 Практичне заняття 5	Тема 5. Концептуальні засади управління економічною безпекою. Фінансова стратегія, як сукупність господарських дій, спрямованих на ефективну виробничу, збутову, фінансову та інші види діяльності підприємства	Опитування, тестування. Захист лабораторної роботи 5.	8
Змістовий модуль 6			
Тиждень 11-12 Лекція 6 Практичне заняття 6	Тема 6. Система інформаційного забезпечення управління економічною безпекою. Система інформаційного забезпечення управління економічною безпекою	Опитування, тестування. Захист лабораторної роботи 6.	8

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ім.Ю.М. Потебні
Силабус навчальної дисципліни «Комп'ютерний практикум
«Економічна безпека промислових підприємств»

Змістовий модуль 7			
Тиждень 13-14 Лекція 7 Практичне заняття 7	Тема 7. Економічна сутність та класифікація фінансових ризиків підприємства, їх характеристика. Економічна сутність та класифікація фінансових ризиків підприємства, їх характеристика. Основні етапи управління фінансовими ризиками підприємства	Опитування, тестування. Захист лабораторної роботи 7.	8
Змістовий модуль 8			
Тиждень 15-16 Лекція 8 Практичне заняття 8	Тема 8. Взаємодія фінансової системи підприємства із зовнішнім середовищем. Взаємодія фінансової системи підприємства із зовнішнім середовищем: постачальниками, покупцями, кредиторами, фінансовими й іншими установами	Опитування, тестування. Захист лабораторної роботи 8.	8
Підсумковий контроль (max 40%)			40
Разом			100

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Основна література

1. Дідик А. М., Кузьмін О. Є., Ортинський В. Л. Економічна безпека підприємства : підручник. Львів : НУ «Львівська політехніка», ТзОВ «Видавнича група «Бухгалтери України», 2019. 624 с.
2. Козаченко Г. В., Онищенко С. В., Завора Т. М. Управління фінансово-економічною безпекою : підручник за заг. ред. В. О. Онищенка та Г. В. Козаченко. Полтава : ПолтНТУ, 2018. 521 с.
3. Економічна безпека підприємства. Електронний навч. посіб. Уклад. М. І. Небава, Ю. В. Міронова. Вінниця : ВНТУ, 2017. 75 с.
4. Азаренкова Г. М. Аналіз моделювання і управління ризиком (в схемах та прикладах) : навч. посіб. для студ. екон. спец. вищ. навч. закл. усіх форм навч. Львів : Новий світ 2000, 2017. 240 с.
5. Тарасенко Н. В. Економічний аналіз діяльності промислового підприємства : навчальний посібник. Рекомендовано МОНУ. Київ : Алерта, 2017. 485 с.
6. Гавловська Н. І. Економічна безпека зовнішньоекономічної діяльності промислових підприємств: оцінювання, моделювання, механізм забезпечення: монографія. Хмельницький : ФОП Мельник А. А., 2016. 480 с.
7. Гребельник О. П. Основи зовнішньоекономічної діяльності : підручник. Київ : ЦУЛ, 2016. 452 с.

Додаткова література

1. Івченко Є. А. Трансформації системи економічної безпеки підприємства: монографія. Северодонецьк : вид-во СНУ ім. В. Даля, 2018. 420 с.
2. Гавловська Н. І., Погорелов Ю. С. Імплементція механізму економічної безпеки зовнішньоекономічної діяльності підприємства до системи управління підприємством. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2016. № 4. Т. 1. С. 7-12.
3. Гавловська Н. І. Особливості ідентифікації механізмів управління у процесі забезпечення економічної безпеки вітчизняних підприємств. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2016. Вип. 6. Ч. 1. С. 52-55.

4. Pohorelov Y. S., Havlovska N. I. Formation of the behavioural model of the economic security mechanism functioning concerning foreign economic activities within the system of business management. The Black Sea Scientific Journal of Academic Research. October November 2016. V. 32. С. 9-15.

5. Rudnichenko, Ye. M., Havlovska N. I., Yadukha S. Y. Implementation of managerial innovations in the system of providing economic security for subjects of foreign economic activity. Науковий вісник Полісся. 2018. № 1 (13). Ч. 1. С. 88-94.

6. Азаренкова Г. М. Аналіз моделювання і управління ризиком : (в схемах та прикладах) : навч. посібник НБУ, УН-т банк. справи ; Харк. ін-т банк. справи. Львів : Новий Світ 2000, 2016. 239 с.

7. Ілляшенко О. В. Механізми системи економічної безпеки підприємства : монографія. Харків : Мачулін, 2016. 504 с.

8. Овчаренко Є. І. Система економічної безпеки підприємства: формування та цілепокладання : монографія. Лисичанськ : «ПромЕнерго», 2015. 483 с.

Інформаційні ресурси:

1. Наукова бібліотека Запорізького національного університету. URL: <http://library.znu.edu.ua>.

2. Система електронного забезпечення навчання ЗНУ. URL: <https://moodle.znu.edu.ua>.

3. Національна бібліотека України ім. Вернадського: веб-сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.

4. Carol E. Brown, Daniel E. O'Leary. Introduction to artificial intelligence and expert systems. URL: https://web.archive.org/web/20080828220931/http://accounting.rutgers.edu/raw/aies/www.bus.orst.edu/faculty/brownc/es_tutor/es_tutor.htm.

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перепародування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу).

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ім.Ю.М. Потебні
Силабус навчальної дисципліни «Комп'ютерний практикум
«Економічна безпека промислових підприємств»**

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодики JSTOR: <https://www.jstor.org/>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у ZOOM та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу tupakhina@znu.edu.ua. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2023-2024 рр.

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2023-2024 н. р. (посилання на сторінку сайту ЗНУ https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ:** <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ:* <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ:* <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ:* <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті:* <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ:* <https://tinyurl.com/ycyfws9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ:* <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ:* <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. *Наукова бібліотека:* <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна,
- для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій

Володимирович. У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ім.Ю.М. Потєбні
Силабус навчальної дисципліни «Комп'ютерний практикум
«Економічна безпека промислових підприємств»**

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>